

GALA TEZAURE UMANE VII

Baia Mare, 20-23 septembrie 2023

În perioada 20-23 septembrie a.c., la Baia Mare, a avut loc *Gala Tezaure Umane Vii* și Conferința cu participare internațională „Patrimoniul cultural imaterial în contextul păstrării și valorizării peisajului cultural”, cu ocazia marcării a 20 de ani de la semnarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial.

La eveniment au fost prezenți doamna Diana Baciuna, secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii, prefectul și președintele consiliului Județean Maramureș, alți reprezentanți ai administrației locale și centrale.

Evenimentul a fost organizat de Consiliul Județean Maramureș, Ministerul Culturii, prin Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș, Facultatea de Litere din cadrul CUNBM, UTCN, Muzeul Maramureșean Sighetu Marmăției, Institutul Patrimoniului Cultural și Ministerul Culturii din Republica Moldova, Ansamblul Folcloric Național „Transilvania”, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Liviu Borlan” Maramureș.

Alături de tezaurele umane vii care au obținut acest titlu în anul 2023, au participat distinși cercetători, profesori universitari, etnologi din țară și din străinătate.

Lucrările au debutat cu manifestarea *Viu grai*, care a avut loc la Muzeul Satului din

Baia Mare și în cadrul căreia s-a prezentat participanților colecția Nicolae Pitiș (tezaur uman viu din 2011), expoziția fotografică Nicolae Rafael Stoian, precum și recitalul Mariei Casandra Hauși, ucenică a lui Nicolae Pitiș. S-a continuat cu ateliere meșteșugărești ale meșterilor maramureșeni, ale căror lucrări au fost admirate de cei prezenți.

La Facultatea de Litere a Centrului Universitar Nord din Baia Mare, au avut loc lucrările conferinței „Patrimoniul cultural imaterial în contextul păstrării și valorizării peisajului cultural”. Conferința s-a desfășurat pe mai multe secțiuni:

- *Patrimoniul cultural imaterial - perspectivă sincronică, perspectivă diacronică;*
- *Memoria și peisajul cultural;*
- *Abordarea integrată a patrimoniului cultural. Elemente asociate - Lista Patrimoniului Mondial, Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității, alte elemente;*
- *Educația pentru patrimoniul cultural;*
- *Varia.*

Lucrările s-au desfășurat în sistem hibrid, cu participare în sală și on line, participanții vorbind despre rezultatele deosebite ale cercetărilor lor și abordând probleme de actualitate ale etnologiei contemporane.

La Teatrul Municipal din Baia Mare, în după-amiaza celei de a doua zile, a avut loc *Gala Tezaure Umane Vii*, în cadrul căreia au

fost distinși cu diplome primitorii acestui titlu în 2023. Cântăreții desemnați tezaur uman viu au susținut câte un scurt recital la instrumentul pentru care au primit titlul. Fiecare dintre cei desemnați cu acest merit a fost prezentat de unul dintre referenții care i l-au oferit, membru al Comisiei pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, precum și de un referent de specialitate de la instituția care l-a propus pentru acest titlu. Evenimentul a fost moderat de Gabriela Nedelcu Păsărin, președintele comisiei.

Persoanele care au primit titlul de Tezaur Uman Viu sunt următoarele:

- Petruț Chirteș (Mureș), domeniul: prelucrarea lemnului;
- Elena Ciocoiu (Iași), domeniul: port, producerea îmbrăcăminții;
- Constantin Ciubotărița (Botoșani), domeniul: prelucrarea pieilor și blănurilor - argăsit, cojocărit, curelărit;
- Simion Drînda (Cluj), domeniul: prelucrarea metalelor-fierărit;
- Emilia Zamfira Grosos (Satu Mare), domeniul: port, producerea îmbrăcăminții, podoabe;
- Marilena Iosifaru (Argeș), domeniul: alte elemente de PCI - Universul copilăriei;
- Dumitru Mecleş (Maramureș), morărit (moară pe apă);
- Gheorghe Olteanu (Iași), domeniul: spiritualitate - activități ludice;

Aspecte de la Gala Tezaure Umane Vii. Fotografii de Corina Mihăescu.

- Francisc Vasile Rîza (Mureș), domeniul: spiritualitate - cântăreț de muzică instrumentală la vioară;
- Moise Țeavă (Prahova), domeniul: spiritualitate - cântăreț (neprofesionist) de muzică instrumentală (individual);
- Ileana Țirliman (Botoșani), domeniul: prelucrarea fibrelor și firelor textile: in, cânepă, bumbac, lână;
- Constantin Vasile (Argeș), domeniul: spiritualitate - cântăreț (neprofesionist) de muzică vocală și instrumentală.

În încheiere, s-a prezentat un spectacol de folclor susținut de Ansamblul Folcloric Național „Transilvania” și alți interpreți de folclor din Maramureș.

Lucrările au continuat în ziua următoare, cu workshop-ul *Rolul comunităților în preservarea și promovarea elementelor de patrimoniu cultural imaterial*, în cadrul căruia participanții la manifestare au efectuat o vizită în localitățile Desești (la biserica satului), Săcel (la Vasile Sușca și Dumitru Mecleș, ambii tezaure umane vii, în atelierul de confecționat măști, respectiv, la moară), Săpânța (la casa lui Dumitru Pop Tincu, tezaur uman viu din anul 2021).

Manifestarea constituie sursa unor frumoase amintiri pentru primitorii titlului și un prilej de a reflecta asupra problemelor patrimoniului cultural imaterial, pentru specialiști; un eveniment cultural de prim rang pe agenda țării.

Dr. Iuliana BĂNCESCU
Cercetător științific II,
Patrimoniu Imaterial și Cultură Tradițională - INP

